

MARIÁNSKÝ (MOROVÝ) SLOUP

rejstříkové číslo 36724/8-1974 ÚSKP ČR

Umístění: Horní náměstí, parcela č. 91/1, k.ú. Šternberk

Popis:

Sloup byl postaven v roce 1719. Jeho autorství nebylo dosud jednoznačně určeno a heuristicky doloženo. Vzhledem k výrazné stylové i kvalitativní odlišnosti soch světců a sochy Panny Marie je zřejmé, že se na jejich realizaci podíleli minimálně dva sochaři.

Architektura sloupu se skládá z mohutného hranolového podstavce vystavěného na půdorysu čtverce s okosenými hranami a osmibokého, nahoru se zužujícího pylonu, který vynáší sochu Panny Marie Immaculaty. Pylon je završen volutovou hlavicí s oblaky.

Socha Panny Marie Immaculaty s gloriolou dvanácti hvězd kolem hlavy je zobrazena stojící na zeměkouli obtočené hadem s jablkem v tlamě. Panna Marie má dlouhé, rozevláté roucho, na nakročené noze těsně přilehlé a zvýrazňující tak jeho siluetu, na břiše nařasené ve výrazný záhyb a vlající ve velkých cípech po stranách těla. Na hlavě má roušku, která jí sklouzává a částečně odhaluje bohaté, zvlněné rozevláté vlasy. Ruce si pokládá na prsa, hlavu má ukloněnou mírně k levému rameni, oválný mladistvý obličej s mírným výrazem pohlíží dolů.

Vnitřní prostor podstavce tvoří **otevřená kaple** určená původně pro věčné světlo. Konkávně prohnuté strany jsou prolomeny oválnými otvory s kovanými dekorativními mřížemi, které nejsou původní. Střední část ploch podstavce se zvedá, ve vrcholech všech stran jsou zavěšeny čtyři shodné **kartuše** s **erby** stavebníka sloupu knížete Josefa z Lichtenštejna, tehdejšího majitele šternberského panství. Volutové kartuše završené knížecí korunou jsou zdobeny vrapováním, plastickými květinovými girlandami a listy akantu. Na nárožích podstavce jsou nakoso přistavena subtilní křídla, ukončená profilovanou římsou. Na nich stojí na nízkých hranolových plintech čtyři sochy světců zobrazených pro ně typickým způsobem. Všechny sochy mají na plintech určující nápis.

Sv. Karel Boromejský je zobrazen jako kněz v kardinálském rouchu. V levé ruce si u boku přidržuje kardinálský klobouk, pravou rukou zvedá nad sebe kříž. Má ostře řezané rysy bezvousého obličej s typickým orlím nosem. Na plintu je nápis: Hl. Karl. Bor.

Sv. Josef stojí oblečen v haleně a plášti s vysokými botami na nohách. Má vousatou tvář a delší rozevláté vlasy, pravou rukou před sebou přidržuje záhyb pláště, pod pravou paží má zavřenou knihu a kovový atribut – květ lilie. Na plintu je nápis: Hl. Josef.

Sv. Šebestián stojí přivázán u kmene osekaneho stromu. Je polonahý, jen s drapérií zakrývající částečně boky a klín. Tělo má zkroucené jakoby v bolestné křeči, pravou nohu skrčenou a zvednutou dozadu, váha těla spočívá na levé, hlava nakloněná k levému rameni je obrácená vzhůru a pohlíží do nebes. Celé tělo je podáno jako velmi robustní. Na plintu je nápis: Hl. Sebastian.

Sv. Rochus je stejně jako ostatní světci na sloupu zobrazen ikonograficky typickým způsobem, jako poutník s pláštěm spadajícím až na zem. Na levé straně na prsou má na plášti poutnický znak – mušli, přes prsa křížem má zavěšenou baňatou láhev, na zádech spuštěný klobouk. Pravou rukou přidržuje kovovou hůl, opřenou o zem, levou rukou si ukazuje na odhalené stehno. Na plintu je nápis: Hl. Rochus.

Sloup je chráněn kamenným polygonálním zábradlím, které rámuje základnu sloupu a vyrovnává svažité terén kamennými stupni a je vydlážděná velkými kamennými deskami. Masivní nárožní pilířky zábradlí nesou kamennou římsu, ve výplních jednotlivých polí jsou kovové dekorativní mříže, které nejsou původní.

Rozsah obnovy:	Komplexní restaurátorský zásah včetně zlacení vrcholové sochy Mariánský sloup se od posledního restaurování v letech 1984 – 1986 nacházel ve stavu vyžadujícím komplexní restaurátorský zásah. Hlavním problémem byly statické poruchy některých částí statue, a to především trhlinu vrcholové sochy a stav základny s obvodovou ohrádkou.
Období prováděných prací:	2003 - 2006
Restaurátor:	Mgr. Ladislav Werkmann, Olomouc
Celkové náklady:	2,5 mil. Kč
Dotace:	Olomoucký kraj, 400 tis. Kč
Z rozpočtu města Šternberka:	2,1 mil. Kč

před restaurováním:

po restaurování:

Rozsah obnovy:	<p>Udržovací restaurátorské práce po římsu a sochařskou výzdobu světců</p> <p>Mariánský sloup bylo nutno podrobit preventivnímu konzervátorskému a restaurátorskému zásahu tak, aby nedocházelo k dalším závadám. V rámci prací došlo k čištění, lokálnímu odsolení kamene, odstranění starých nefunkčních tmelů a barevnému sjednocení funkčních tmelů s okolním kamenem, aplikaci biocidního postřiku, doplnění chybějících míst povrchu kamene umělým kamenem, tmelení a hydrofobnímu postřiku.</p> <p>V rámci prováděných prací bylo zjištěno poškození sloupu, které spočívá ve vyskytující se lokální mastnotě kamene, prasklinách v zadní části draperie v místě uchycení k podkladu sochy sv. Rocha způsobené korodující kovovou kramlí, prasklinách v pravých rukách (s atributy) soch sv. Rocha a sv. Karla Boromejského způsobené korodujícím železem kovové armatury.</p>
Rok prováděných prací:	červenec 2014
Restaurátor:	BcA. Daniel Daubner, Olomouc
Celkové náklady:	58 tis. Kč
Dotace:	---
Z rozpočtu města Šternberka:	58 tis. Kč

před udržovacími pracemi:

po udržovacích pracích:

